

MINISTRY OF AGRICULTURE
AND ENVIRONMENTAL
PROTECTION
VETERINARY DIRECTORATE

VETERINARY
COMPENSATION FUND OF
THE REPUBLIC OF SERBIA
Project financed by EU

European Union

Besnilo ne poznaje državne granice važnost regionalne saradnje

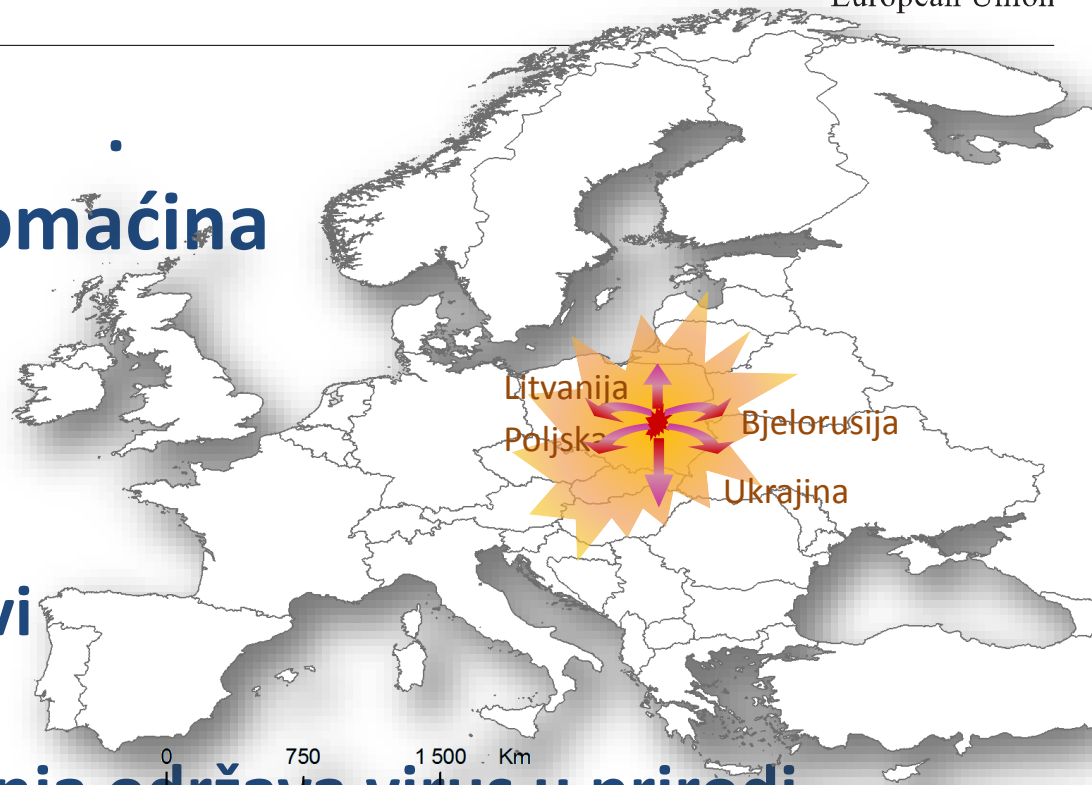
Katarina Tošić DVM

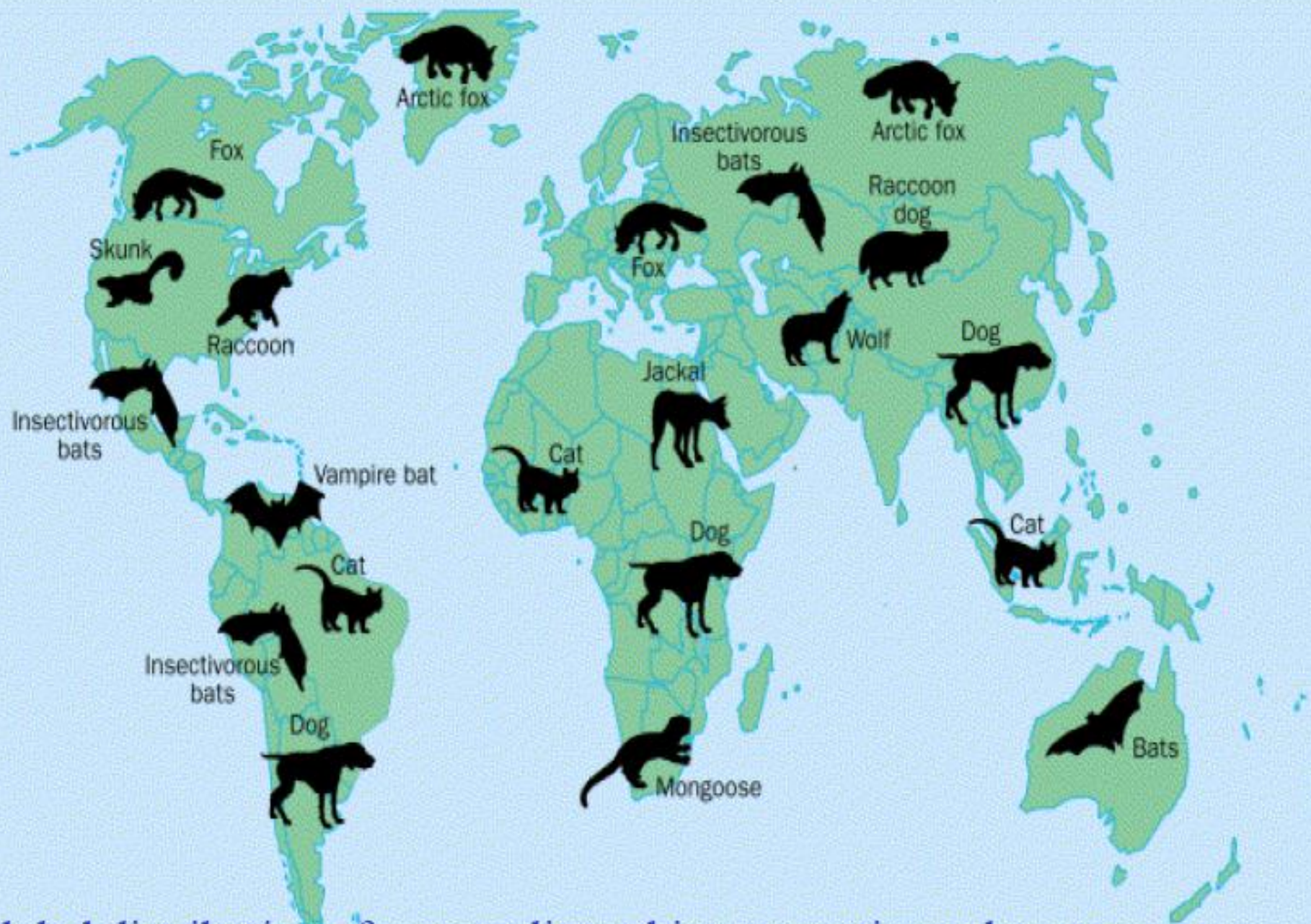
Svetski dan borbe protiv besnila

Beograd, Crowne Plaza
28 Septembar 2015

Jedan virus – više domaćina

- ✓ Svi sisari su prijemčivi
- ✓ Mali broj vrsta životinja održava virus u prirodi
- ✓ Rezervoar besnila u Evropi je lisica

Global distribution of mammalian rabies reservoirs and vectors

BESNILO

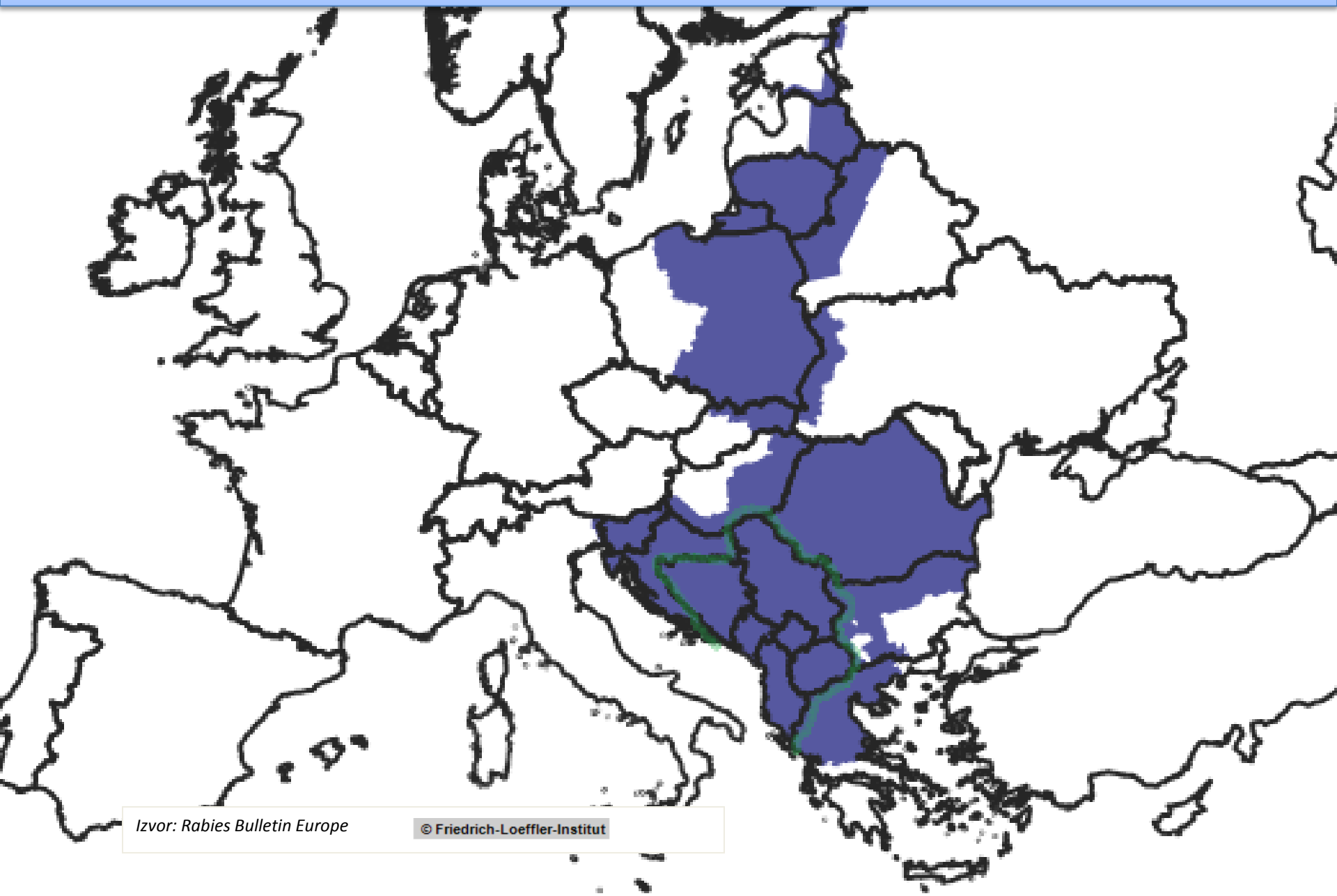
- Bolest koja ne poznaje administrativne granice
- Endemski je prisutna u zemljama zapadnog Balkana
- Predstavlja pretnju EU zemljama koje su slobodne od besnila
- *Pitanje od regionalnog interesa*
- *Rešenje na regionalnom nivou*

STATUS ZEMALJA EU

Neendemične	Zahvaljujući ORV	Još uvek inficirane (sprovode vakcinaciju)
Kipar	Austrija 2008	Bugarska
Danska	Belgija 2001	Estonija
Ujedinjeno Kraljevstvo	Češka Republika 2004	Mađarska
Irska	Finska 1991	Litvanija
Malta	Francuska 2000	Poljska
Portugalija	Nemačka 2008	Rumunija
Španija	Luksemburg 2001	Slovačka
Švedska	Holandija 1991	Hrvatska
	Italija 2013	Slovenija
		Grčka

Oralna vakcinacija protiv besnila 2014

Izvor: Rabies Bulletin Europe

© Friedrich-Loeffler-Institut

DG SANTE/SANCO – Zapadni Balkan (IPA 2008)

➤ Iniciran je niz nacionalnih višegodišnjih programa

- ✓ ORV kampanje/cela teritorija
- ✓ Post-vakcinalni monitoring
- ✓ Pojačan pasivni nadzor
- ✓ Informativne kampanje

➤ Iniciran je Regionalni projekat

- ✓ Harmonizacija programa/aktivnosti
- ✓ Razmena informacija

Region
- Srbija od 2010;
- Kosovo* od 2010;
- BIH od 2011;
- Hrvatska od 2011;
- Crna Gora od 2011;
- Makedonija od 2011;
- Albanija od 2014

DG SANTE/SANCO – EU INICIJATIVA

- Pojačan nadzor u EU članicama
- Uvodjenje ORV u pojedinim zemljama
 - ❖ Cela zemlja
 - ❖ Granični pojas
 - ❖ Inficirane zone
- Informativne kampanje
- Pojačana saradnja sa susedima/sve

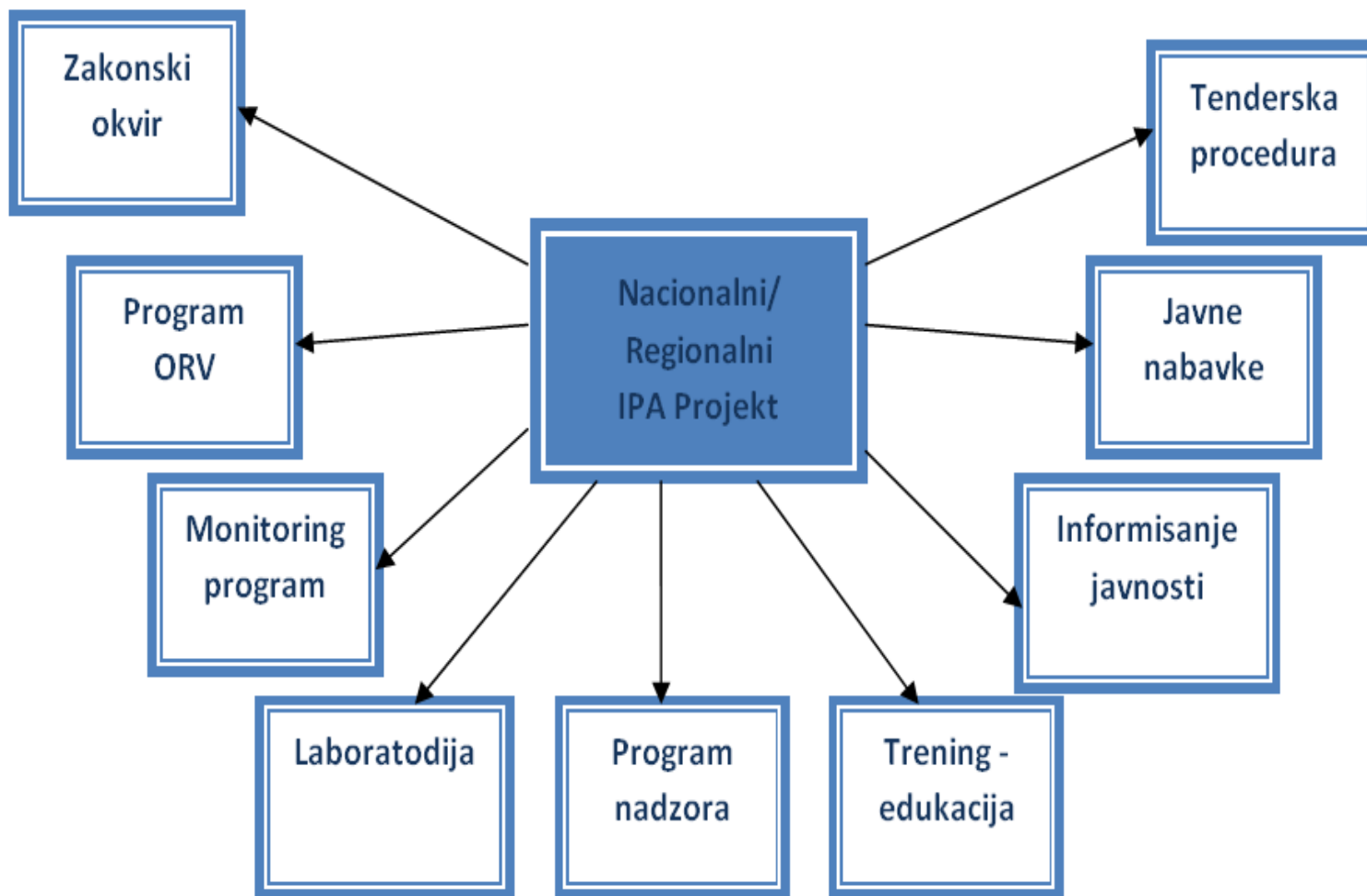

Susedne EU države

- Bugarska 2009
- Grčka 2013 (re-infekcija)
- Rumunija 2013
- Madjarska granični pojas
- Italija 2009 (re-infekcija)
- Austrija granični pojas
- Slovenija preko 20 god

STRATEŠKI PRISTUP

Oralna vakcinacija lisica/divljih mesojeda

												PLAN		
												2016	2017	

Efikasnost ORV programa

Post-vaccination monitoring of ORV campaign/s					
	Početak/uvodjenje	Planirani br uzoraka	Introduced tests		
Albanija	Ne (2015)	Not determined	no	no	no
BIH	2013	2,100	Konzumiranje mamka /vaccine	Sero- conversion	Odredjivanje starosti
Makedonija	2011	Not fixed			
Kosovo	2010	300			
Crna Gora	2012	500			
Srbija	2011	2,500			

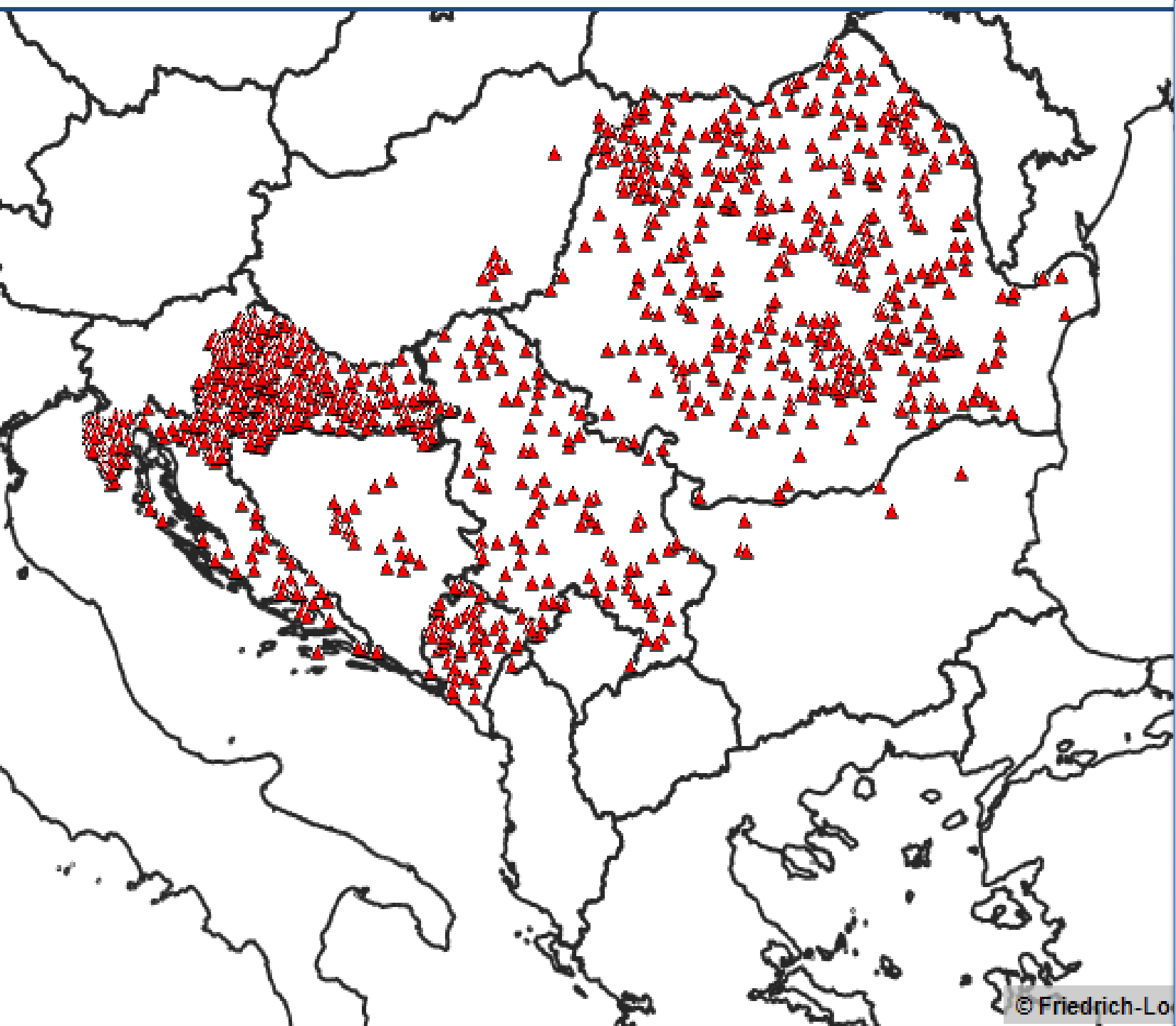
Izvor: BTSF Project (questionarie)

Epidemiološka situacija u Regionu

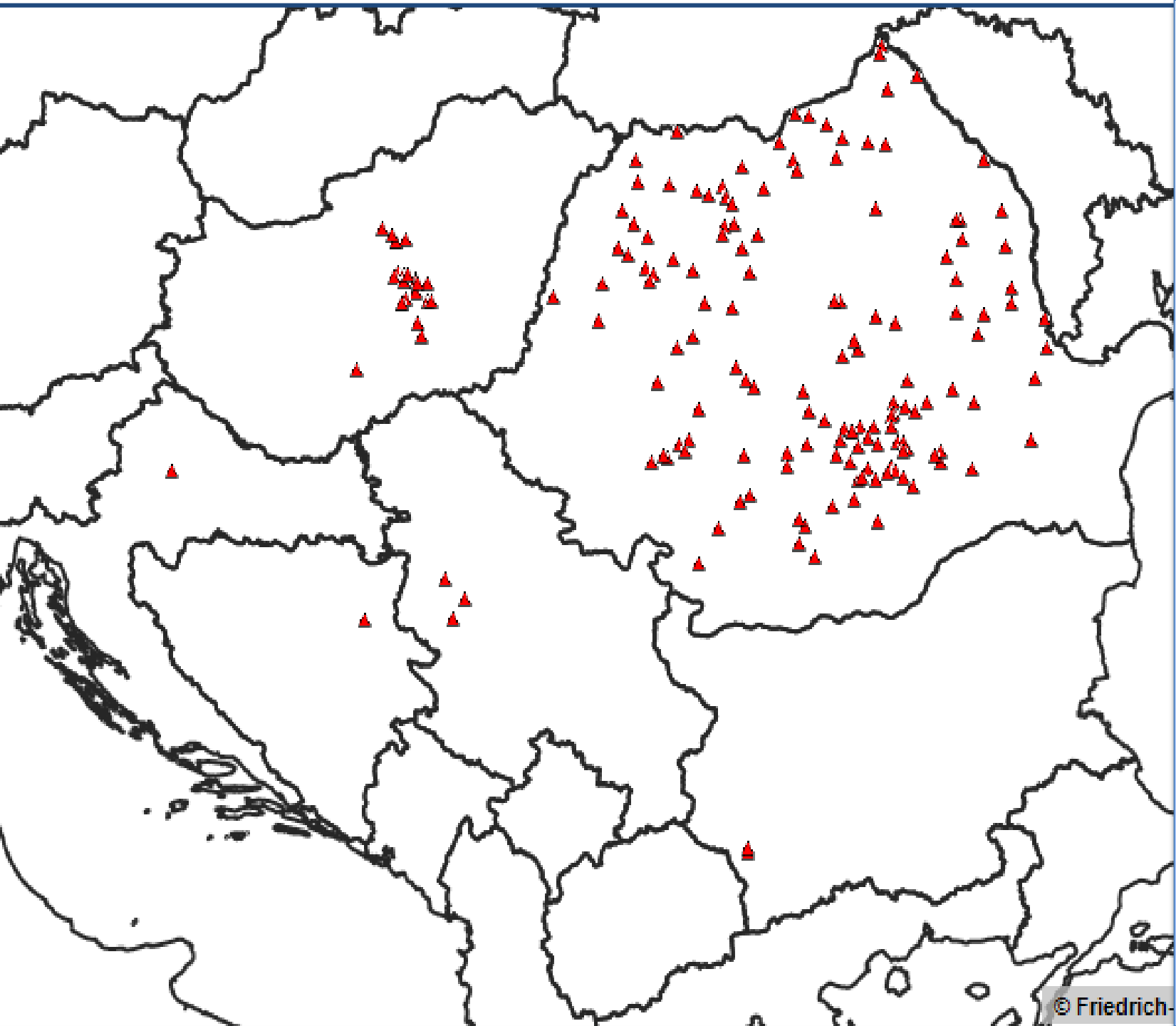
Slučajevi besnila 2010 – 2014

Zemlja	GODINA	
	2010	2014
Srbija	104	3
BIH	18	1
Crna Gora	69	0
Kosovo*	Nema podataka	Nema podataka
Albanija (ORV 2014)	0	0
Makedonija	0	0
Bugarska	6	2
Rumunija	469	142
Madjarska	11	23
Hrvatska	652	1

Epidemiološka situacija 2010

Epidemiološka situacija 2014

Najslabija karika

	Teritorija	Broj uzoraka	Uzorak	Vreme uzorkovanja
<u>NADZOR</u> Sumnjive životinje, uginule	Cela zemlja	SVE	Mozak	Cela godina
<u>Monitoring</u> Odstreljene lisice	Teritorija vakcinacije	4 lisice/100 km ²	Krv, zubi, mandibula	21 nakon ORV kampanje

REŠENJE: POJAČANA SARADNJA SA LOVCIMA I PODIZANJE SVESTI JAVNOSTI

Potencijalni rizik

Odluke o prekidu programa ORV individualne

❖ Rizik: re-infekcija

✓ Rešenje: vakcinacija
pograničnog pojasa do
proglašenja statusa celog
regiona

CILJ

- ✓ Proglašenje statusa (regiona) slobodenog od besnila (*država po država: OIE kod, član 8.10.2 'Rabies free country'*)
- ✓ Održavanje statusa
- ✓ Nastavak saradnje između država u regionu (*razmena informacija*)
- ✓ **Nadzor bez prekida**
- ✓ Informisanje javnosti

Hvala za pažnju

www.minpolj.gov.rs

www.vet.minpolj.gov.rs

www.worldrabiesday.org

www.who.org

www.oie.int

www.rabiescontrol.net